

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Minęła godzina 16:00. Bardzo serdecznie witam Państwa na posiedzeniu Komisji Porządku Publicznego, Zdrowia, Spraw Społecznych oraz Samorządowych w dniu 19 września. Bardzo serdecznie witam Zastępcę Prezydenta do Spraw Społecznych, Pana Macieja Gramatykę. Witam serdecznie wszystkich zaproszonych na dzisiejszą Komisję gości. Witam Koleżanki i Kolegów Radnych. Ale przede wszystkim witam w dzisiejszym gronie nowego członka naszej Komisji, Pana Doktora Macieja Jędrzejko. Muszę powiedzieć szczerze, że jest Pan piątym lekarzem od 1990 roku, czyli początku samorządu. Pierwszym był Pan Doktor (niewyraźne), który przez wiele lat prowadził Komisję Zdrowia, potem był Pan Doktor (niewyraźne), potem była Pani Doktor Teresa Winiarska, psychiatra, a teraz jest Pan Doktor. Ale niewielu lekarzy jest w Radzie Miasta od 1990 roku. Bardzo serdecznie witam. Liczę na owocną i bardzo konstruktywną współpracę. Pozwolę sobie...

Radny Maciej Jędrzejko

Bardzo dziękuję. Witam Państwa serdecznie (niewyraźne).

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek – Pawlik

Pozwolę sobie w tej chwili sprawdzić naszą obecność, choć widzę już, że jesteśmy, ale oficjalnie musi się to odbyć, więc proszę bardzo. Pani Wiceprzewodnicząca Ania Krzystyniak.

Radna Anna Krzystyniak

Dzień dobry, jestem obecna.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Pani Radna Lidia Gajdas.

Radna Lidia Gajdas

Tak, jestem.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Pani Radna Aleksandra Wysocka-Siembiga.

Radna Aleksandra Wysocka - Siembiga

Jestem, dzień dobry jeszcze raz.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dzień dobry. Pan Radny Wojciech Czarnota.

Radny Wojciech Czarnota

Dzień dobry.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dzień dobry. Pan Radny Grzegorz Gwóźdź.

Radny Grzegorz Gwóźdź

Obecny, dzień dobry.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dzień dobry. I Pan Radny Maciej Jędrzejko jest.

Radny Maciej Jędrzejko

Dzień dobry, jestem obecny.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

A więc jesteśmy w komplecie, możemy opiniować projektu uchwał w pełnym składzie. Porządek obrad, który Państwo otrzymaliście, czy on powinien być zmieniony? Czy macie Państwo jakieś uwagi do tego porządku obrad? Nie słyszę, wobec tego będziemy procedować według tego porządku. W punkcie 3 mamy przyjęcie protokołu z posiedzenia Komisji Porządku Publicznego, Zdrowia, Spraw Społecznych i Samorządowych w dniu 22 sierpnia tego roku. Czy uwagi do tego protokołu są? On się znajduje na BIP-ie przy wszystkich protokołach, można go odczytać. Nie widzę. Dziękuję bardzo. W takim razie przechodzimy do punktu 4. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu tyskiego i grodzkiego za 2021. Prosiłabym Zastępcę Dyrektora stacji Sanepidu, Panią Niedzielę, o zabranie głosu.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Dzień dobry, witam Państwa bardzo serdecznie. Chciałam przedstawić ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego za 2021 rok. Jeżeli chodzi o sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych, no to wiadomo, że w 2021 roku przodowały zachorowania na COVID-19. Zgłoszono 11 671 zachorowań na COVID, co stanowiło prawie 92% wszystkich zarejestrowanych chorób zakaźnych w mieście Tychy. Zachorowało 6 192 kobiety i 5 479 mężczyzn. Z powodu COVID-19 zmarło 284 osoby, z tego 122 to były kobiety i 162 mężczyzn. W związku z epidemią SARS-CoV podejmowano działania przeciwepidemiczne przede wszystkim występujące w ogniskach, bo tych ognisk też mieliśmy dosyć sporo. Nadzorowano osoby z dodatnim wynikiem badania w kierunku SARS-CoV-2. W 2021 roku wprowadzony został tak zwany SEPIS, czyli System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej, który bardzo ułatwił pracę pracownikom ewidencji zachorowań w przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych. Oprócz zachorowań na COVID-19 w mieście Tychy zanotowano 8 zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella, 89 zakażeń wywołanych przez Clostridium, 28 wirusowych zakażeń jelitowych, 300 biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych, 291 osp wietrznych. Również w 2021 nadzorowano punkty szczepień, które realizowały obowiązkowe szczepienia ochronne i tych punktów szczepień w mieście Tychy było 33. Na terenie objętym nadzorem zarejestrowano 1 296 osób uchylających się od obowiązku szczepień, z tego w mieście Tychy 394. W porównaniu do roku ubiegłego to o 4% ten wskaźnik po prostu osób uchylających się od szczepień wzrósł. W 2021 roku zarejestrowano 271 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 177 zgłoszono z placówek mieszczących się na terenie miasta Tychy. Spośród nich 157 zakwalifikowano jako łagodne, 18 jako poważne i 2 jako ciężkie. W 2021 roku w mieście Tychy wystąpiło 26 ognisk zakażeń epidemicznych. Przyczyną wystąpienia 15 ognisk były zachorowania na COVID-19, 7 ognisk w podmiotach leczniczych, 2 ogniska w DPS-ie i 6 ognisk w zakładach pracy. Pozostałe ogniska epidemiczne przede wszystkim miały miejsce w podmiotach leczniczych. Ogółem zakażeniu uległo 167 osób, u których zakażenie potwierdzono badaniami laboratoryjnymi. Narażonych na zakażenie było 607 osób. Tyle, jeżeli chodzi o sytuację epidemiologiczną w mieście Tychy. Również nadzorowane były zakłady żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków. W ewidencji w 2021 roku znajdowało się 1 588 zakładów. We wszystkich zakładach objętych nadzorem przeprowadzono 293 kontrole urzędowe. Wydano 9 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych ukarano mandatami karnymi. Było tych mandatów 19 na łączną sumę 5 300 złotych. Nadzorem sanitarnym objęte były takie rodzaje zakładów, jak zakłady produkcji żywności, zakłady obrotu żywnością oraz zakłady żywienia zbiorowego. W trakcie kontroli najczęściej stwierdzane nieprawidłowości sanitarno-porządkowe i techniczne to przede wszystkim brudne i zakurzone ściany, brudny sprzęt kuchenny, brak porządku i czystości, stanowiska wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem, nieoznakowane środki spożywcze wprowadzane do obrotu. Co jeszcze? Wprowadzanie do obrotu owoców o zmienionych cechach organoleptycznych, brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych. Również prowadzono nadzór nad importem i eksportem. Jeżeli chodzi o eksport, to skontrolowano 728 partii żywności przeznaczonej na eksport i wszystkie one zostały dopuszczone do obrotu. Natomiast import, wykonano 148 kontroli, w tym 5 kontroli środków transportu. Skontrolowano 799 partii środków spożywczych, 16 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 149 świadectw jakości zdrowotnej i tu też wszystkie partie zostały dopuszczone do obrotu. Również pracownicy inspekcji sanitarnej w 2021 roku pobierali próbki do

badania laboratoryjnych. Pobrano 231 próbek środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Kwestionowano 11 próbek żywności z uwagi na bakterie Salmonella. W 2021 roku rozpatrzono ogółem 26 wniosków, czyli tak zwane interwencyjnie, to są wnioski tak zwane skargi. Nałożono 6 mandatów karnych na łączną kwotę 2 100 złotych. Wdano 2 decyzje administracyjne. Najczęściej te wnioski dotyczyły, na przykład niewłaściwej jakości pizzy, wprowadzania do obrotu sera żółtego o niewłaściwie cechach z pleśnią, sprzedaż przeterminowanych środków spożywczych, stare mięso, śmierdzący kurczak, brak środków zabezpieczających w okresie pandemii, brak maseczek, rękawiczek, środków do dezynfekcji rąk, brak porządku i czystości w pomieszczeniach kuchni i obecność gryzoni. Powstał tak zwany System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach, tak zwany RASFF, oraz niebezpiecznych produktach nieżywnościowych (niewyraźne). To są systemy do przekazywania informacji między urzędami do spraw kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków. W przypadku zdefiniowania jakiegokolwiek zagrożenia po prostu urzędy wspólnie się informują i te produkty są po prostu wycofywane z obrotu. Również w 2021 roku dokonano oceny stanu sanitarnego urzędzeń i obiektów użytku publicznego. I tak nadzorem higieny komunalnej i środowiska objętych jest 1 889 obiektów, z czego w powiecie tyskim znajduje się 606 obiektów, w tym 159 to placówki służby zdrowia. Przeprowadzono łącznie 251 kontroli sanitarnych, w tym 87 kontroli na terenie powiatu tyskiego. Te kontrole w 2021 roku zostały okrojone, bo z uwagi na panującą pandemię pracownicy stacji byli po prostu zaangażowani w zwalczanie COVID. Najliczniejszą grupę, jeżeli chodzi o obiekty użyteczności publicznej, to przede wszystkim zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej. Ponadto jeszcze nadzorem objęte są zakłady tatuażu, ustępy publiczne, domy hotelarskie, partie, obiekty sportowe, targowiska, zakłady pogrzebowe. I tutaj stan sanitarny tych obiektów skontrolowanych nie budził zastrzeżeń. Jeżeli były jakieś usterki natury technicznej, wydawane były decyzje z terminem do usunięcia tych nieprawidłowości. W związku z trwającym stanem epidemii pracownicy sekcji higieny komunalnej wprowadzili wizytacje. Te wizytacje często były wspólne z policją. Były to wizytacje w galeriach handlowych, w zakładach fryzjerskich, na trasach turystycznych, środkach transportu. One przede wszystkim dotyczyły przestrzegania zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Do sekcji higieny komunalnej w 2021 roku wpłynęły 2 interwencje. Przeprowadzono 2 kontrole. Pierwsza kontrola była w Domu Opieki w Tychach, Prywatnym Domu Opieki w Tychach. Ona dotyczyła zaniedbań w wyglądzie mieszkańców, nieprzyjemnego zapachu, panujących skandalicznych warunków. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i ta interwencja się nie potwierdziła. Druga interwencja była w zakładzie kosmetycznym w Tychach. Interwencja dotyczyła braku dezynfekcji i sterylizacji narzędzi, używania preparatu do dezynfekcji po upływie terminu ważności. Ta kontrola się potwierdziła, była zasadna. Na właściciela nałożono mandat karny i wszczęto postępowanie administracyjne. Również prowadzony był nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia, wykorzystywanej do kąpieli i rekreacji. Tutaj podstawą zapewnienie odbiorcom bezpiecznej wody do spożycia stanowiły badania w ramach kontroli wewnętrznej wykonywane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, jak również kontrole realizowane w ramach nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach. Próbkę wody były badane w akredytowanych laboratoriach i jakość fizykochemiczna i mikrobiologiczna próbek nie budziła większych zastrzeżeń. Nie stwierdzono przekroczeń, które mogłyby zagrozić zdrowiu osób spożywających wodę oraz pogorszyć jej ocenę organoleptyczną. W 2021 roku nie zgłoszono żadnej interwencji na złą jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Tychy. Również brano pod uwagę nadzór pływalni i basenów kąpielowych. Wiadomo, że za zapewnienie bezpieczeństwa kąpiących się osób jest odpowiedzialny administrator obiektu, który prowadzi również kompleksową kontrolę jakości wody w pływalniach, odpowiada za jego jakość usług świadczonych w obiekcie. My również jako inspekcja sanitarna pobieramy próbki wody z basenu w pływalni, zgodnie z ustalonym harmonogramem. Również, jeżeli chodzi o kąpielisko Paprocany, to 20 czerwca zostało otwarte. 16 czerwca wydaliśmy orzeczenie o przydatności wody do kąpieli, natomiast 27 czerwca okazało się, że nastąpił zakwit sinic, który trwał do 7 lipca. Od 7 lipca stwierdzono brak zakwit sinic i woda do kąpieli była zdatna. Natomiast od 30 lipca znowu stwierdzono zakwit sinic na kąpielisku, no i do końca trwania sezonu kąpielowego ten zakaz po prostu był wprowadzony. Jeżeli chodzi o sekcję higieny pracy, która nadzoruje ocenę warunków zdrowotnych środowiska pracy, to tutaj planowane kontrole były prowadzone również w okresie mniejszej zakaźności. Wtedy, kiedy po prostu było mniej zachorowań, to w tym momencie pracownicy inspekcji sanitarnej przeprowadzali kontrole.

Przeprowadzono 43 kontrole w 39 zakładach pracy. Tu również nie stwierdzono naruszenia przepisów określających wymagania higieniczne. Wydawane były również decyzje administracyjne dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jeżeli chodzi o choroby zawodowe, to w 2021 roku stwierdzonych zostało 13 chorób zawodowych na terenie miasta Tychy. To było w 9 zakładach pracy, w tym 8 było przewlekłych chorób obwodowego układu nerwowego, wywołanych sposobem wykonywania pracy, 2 przewlekłe choroby układu ruchu, wywołane sposobem wykonywania pracy i jedno uszkodzenie słuchu spowodowane hałasem oraz 2 choroby narządu głosu. Jeżeli chodzi o środki zastępcze, to w 2021 roku na terenie powiatu nie stwierdzono działania obiektów, które wprowadzałyby do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne. Również prowadzony był nadzór nad placówkami nauczania i wychowania w sekcjach higieny dzieci i młodzieży. Przeprowadziła 41 kontroli bieżącego stanu sanitarnego, a na terenie powiatu tyskiego funkcjonuje 165 placówek nauczania i wychowania. Przeprowadzone kontrole nie wykazały większych uchybień. Również, jeżeli stwierdzono jakieś nieprawidłowości, to wydawane były decyzje administracyjne. Prowadzony był również nadzór nad wypoczynkiem letnim i zimowym dla dzieci i młodzieży. Przeważnie to był wypoczynek w miejscu zamieszkania. W trakcie kontroli przekazywano dla uczestników pakiety edukacyjne w celu rozpowszechniania wśród uczestników wypoczynku. Z uwagi na bardzo dużą liczbę zachorowań wśród dzieci i młodzieży na SARS-CoV pracownicy z sekcji obejmowali kwarantanną osoby ze styczności. Ścisłe współpracowano z dyrektorami poszczególnych placówek. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach wydał 374 pisemne opinie sanitarne w sprawie przejścia systemu nauczania stacjonarnego na system zdalny lub hybrydowy. Podejmowano działania przeciwepidemiczne w związku z wystąpieniem również ognisk w szkołach czy przedszkolach. Na terenie miasta Tychy odnotowano tych ognisk 51. I ostatnia sekcja, która prowadzi działalność, to przede wszystkim sekcja oświaty zdrowotnej, prowadząca działalność oświatowo-zdrowotną. W 2021 roku działalność sekcji była skupiona na uświadamianiu społeczeństwa roli szczepień ochronnych oraz podstawowych zasad bezpieczeństwa związanych z pandemią COVID-19. Realizowane były różnego rodzaju programy oświatowo-edukacyjne, na przykład realizowany był "Bieg po zdrowie", Klub Zdrowego Przedszkolaka. No sporo było, "Podstępne WZW", "Smak życia, czyli debata o dopalaczach", "Trzymaj formę", "Wybierz życie - pierwszy krok", krajowy program zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV i "Skąd biorą się produkty ekologiczne". Dość sporo tych programów było. One były realizowane w szkołach, przedszkolach. W ramach kampanii dotyczącej szczepień przeciw wirusowi SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał plakat informacyjno-edukacyjny promujący kampanię "Szczepmy się". Te plakaty były rozwieszane w pojazdach komunikacji miejskiej, w podmiotach leczniczych, przy wejściach głównych do zakładów pracy. To tyle w skrócie. Tak wyglądał stan sanitarny w 2021 roku. Dziękuję.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję bardzo serdecznie, Pani Dyrektor. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę.

Radna Lidia Gajdas

Ja mam pytanie, Pani Przewodnicząca.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Bardzo proszę.

Radna Lidia Gajdas

Dziękuję. Ja mam takie pytanie. Bo Pani bardzo dużo mówiła o tych nałożonych karach i o tych, no nazwijmy o tej żywności złego rodzaju, czy tam śmierdzącym drobiu i tak dalej. Moje pytanie brzmi, czy Państwo, jeżeli idziecie na tą kontrolę, nałożycie tą karę, czy jest tak zwana rekontrola kontrolująca czy ten podmiot dany poprawił tą swoją usługę, czy nie? Jak to wygląda w ogóle?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Zazwyczaj jest tak kontrola sprawdzająca. Natomiast w zeszłym roku w okresie pandemii po prostu było za mało pracowników i nie mieliśmy po prostu czasu, żeby zrekontrować. Ale w trakcie kontroli również od razu nakazujemy tą żywność po prostu wycofać.

Radna Lidia Gajdas

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Ja mam kilka rzeczy. Pierwszą, to chciałam zgłosić, myśmy w ubiegłym roku, już chyba nawet 2 lata temu zwracali uwagę na brudne kosze w marketach. Muszę powiedzieć, Pani Dyrektor, że jest to zastraszające. Ja już przestałam w ogóle do koszy dawać cokolwiek, daję do własnych siatek. Po prostu kosze są brudne we wszystkich marketach. Ja nie spotkałam ani jednego w tej chwili, w którym można by było swobodnie towar włożyć do środka. Nie wiem, czy oni są za to karani? Czy nie ma sprzętu, którym można to umyć? Przecież to jest... No po prostu nie da się tam nic włożyć. Czy można coś z tym zrobić?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Markety mają swoje firmy, które te kosze i wózki myją. Faktycznie, ma Pani rację, że ja to samo zauważyłam, że te kosze są naprawdę, szczególnie te plastikowe, są brudne. No tak jak mówię, przez pandemię te kontrole po prostu są ograniczone. Nie jesteśmy w stanie po prostu być często w tych sklepach wielopowierzchniowych, gdzie są te kosze. Także staramy się jak możemy w trakcie kontroli, ale tak jak mówię, przez pandemię po prostu te kontrole zostały jakby okrojone.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

A może ja nie wiem, czy nie byłoby sposobem, że nie kontrolą, tylko do wszystkich tych marketów wysłać z Państwa, że tak powiem logo i z Państwa władzą pisma domagające się wyczyszczenia tych koszy, z zagrożeniem, że będziecie to Państwo sprawdzać. To może ich to troszeczkę zmobilizuje do tego, że będą te kosze często myć, bo one wymagają częstego mycia po prostu.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Zgadza się. Podpowiedź dobra, spróbujemy, zastanowimy się.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

To jest jedna rzecz. To dotyczyło 2021. A ja chciałam skorzystać z Pani obecności i zapytać o bieżący rok. Bo mówiła Pani o 33 punktach szczepień. W okresie, kiedy nastąpił spadek szczepień, czy nasze punkty wszystkie istnieją? Pytam nie bez powodu, bo tylko te punkty, które istnieją, będą mogły składać zamówienia na nową szczepionkę z komponentu Omikronu. Więc czy my dalej mamy tyle punktów szczepień, czy nam się to zmniejszyło?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

To znaczy, Pani Przewodnicząca, te 33 punkty szczepień to są te punkty, które wykonują szczepienia obowiązkowe. Natomiast my się punktami COVID-u nie zajmujemy.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

No to kto jest za to odpowiedzialny?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Prawdopodobnie Narodowy Fundusz Zdrowia.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Aha. No to to jest w tej chwili pytanie, bo jeśli się okaże, że tych punktów będzie malutko, to też możliwość zamówienia tych nowych szczepionek już z nowszej generacji będzie znacznie mniejsza dla osób, które czekają, bo jednak wiele osób na tą szczepionkę jako czwartą, czeka już na tą szczepionkę z komponentu Omikron. I jeszcze mam jedno pytanie. Czy macie Państwo informację, jak w tej chwili bieżąco wygląda sprawa hospitalizowanych. Bo przecież wiemy, że pacjenci są nietestowani, nie ma sędzę żadnej możliwości oszacowania zachorowań, ilości zachorowań, bo większość ludzi po prostu nie jest testowana. Czy jakąś wiedzę macie Państwo na ten temat?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Nie, ile jest osób hospitalizowanych, nie mamy takiej wiedzy. Do nas tylko są zgłaszane zgony.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Tylko zgony?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Tak.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

To może ja zapytam naszego Pana Radnego. Panie Grzegorzu, wie Pan coś na ten temat?

Radny Grzegorz Gwóźdź

Na temat hospitalizacji w Megrezie mogę powiedzieć tylko tyle, że mamy oddział zakaźny, który jest w zasadzie w 100% dedykowany w tej chwili chorymi na COVID, ale on wystarcza. Tam jest z tego, co pamiętam, 15 łóżek i nie ma jakiegoś problemu, że jest za mało.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Czyli ciężkość zachorowań jest zdecydowanie mniejsza? Z tego tak wynika.

Radny Grzegorz Gwóźdź

Tak.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dobrze, dziękuję serdecznie.

Radna Lidia Gajdas

Ja jeszcze, Pani Przewodnicząca, jeżeli mogę, bo Pani Dyrektor powiedziała, że tylko zgony jakby Państwo nadzorujecie. (niewyraźne). Tak. No to do tego pytania, o którym powiedziała Pani Przewodnicząca. Od stycznia do tego czasu czy były te zgony? A jeżeli były, to ile z powodu COVID?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Oj, nie mam takiej, nie przygotowałam sobie.

Radna Lidia Gajdas

Dobrze.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Postaram się i ewentualnie mailem prześlę, bo nie mam takiej wiedzy.

Radna Lidia Gajdas

Jasne.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dobrze, dziękuję serdecznie. Dziękuję bardzo. Przechodzimy do punktu...

Radny Wojciech Czarnota

Czarnota jeszcze poproszę o głos.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Bardzo proszę.

Radny Wojciech Czarnota

Bardzo dziękuję za materiał, który mamy. Natomiast chciałem dopytać w zasadzie. Przy kontroli kąpielisk mamy tutaj taką informację o zakwicie sinic, ale, teraz zacytuję "Pomimo zakwitu sinic w oparciu o przepisy ustawy - zacytowane - oraz wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra - tutaj też zacytowane w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli, po obliczeniu percentyli i w oparciu o wymagania mikrobiologiczne dla wód powierzchniowych dokonano oceny sezonowej. Jakość wody uznano za doskonałą. Dokonano również klasyfikacji czteroletniej dla kąpieliska. Jakość wody oceniono jako doskonałą". Proszę mi wytłumaczyć tą różnicę, jakość wody doskonała, a kąpielisko zamknięte z powodu sinic. I w tym kontekście chciałbym dopytać również, obserwując to, co się dzieje z Odrą i Kanałem Gliwickim, czy Sanepid, czy Państwo robicie również badania, które ewentualnie pokazują czy istnieje niebezpieczeństwo, ryzyko podobnego scenariusza, jaki stał się na Odrze, czyli zaduszenia z powodu spadku tlenu? To jest jeden obszar. A drugi to tylko moja ciekawość. Bo kontrolowaliście Państwo trasy turystyczne i tutaj nawet wskazano, że w łodziarniach wykazano... Ja wiem, że to nie są tylko Tychy, nie obejmujecie tylko miasta Tychy, ale proszę mi powiedzieć, co to za trasy turystyczne? Dziękuję bardzo.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Znaczy jeżeli chodzi o trasy turystyczne, to są typu na przykład DK1. Tam kontrolujemy stacje benzynowe, punkty jakieś gastronomiczne. To są tak zwane trasy turystyczne, te, które po prostu prowadzą w góry, prawda? Tak to jest przyjęte i nazywa się. Jeżeli chodzi o badania wody spowodowane zanieczyszczeniem wody, to nie prowadzimy takich badań dotyczących śniecia ryb.

Radny Wojciech Czarnota

A ta jakość doskonała, to jak to odczytać?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

To znaczy sama jakość wody, natomiast jeżeli jest zakwit, sinice są niebezpieczne dla zdrowia, jeżeli sinic nie ma, tutaj jakość wody jest dobra. Natomiast w momencie, kiedy sinice zakwitną, to wiadomo, że stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia kąpiących się. A sama jakość wody, jeżeli nie ma zakwitu sinic, to jest dobra.

Radny Wojciech Czarnota

Dobrze. Czyli rozumiem trochę ze skrajności w skrajność, z doskonałej wody do zamknięcia kąpieliska, to się dzieje w ciągu paru dni, jak te sinice zakwitają. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję bardzo. Dziękuję bardzo.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Przepraszam, jeżeli nie ma do mnie pytań, czy ja mogę się pożegnać?

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Tak, Pani Dyrektor. Dziękujemy bardzo.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Dziękuję bardzo, do widzenia.

Radny Maciej Jędrzejko

Jeszcze ja miałbym jedno pytanie, przepraszam bardzo.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Tak?

Radny Maciej Jędrzejko

Jeszcze jedno miałbym pytanie. Chodzi mi o, bo tam wspominała Pani też o kontrolowaniu przedszkoli. Ja sobie zrobiłem taką rundę po Tychach po różnych takich miejscach właśnie, gdzie są dzieci. Ja sam mam dzieci w wieku przedszkolnym. Chodzi mi o Przedszkole Smyki, to jest na Edukacji 11. Tam przepełnione są kosze, jeżeli chodzi o śmieci. Te dzieciaki wszystkie chodzą tym głównym traktem do przedszkola i z tamtych koszy wysypują się po prostu śmieci. Czy byłaby możliwość ewentualnie skontrolowania tamtej okolicy i w ogóle tych okolic przy przedszkolach? To znaczy chodzi mi o to, że wiadomo, że wiele ludzi tam chodzi, wielu osób wyrzuca śmieci, a dzieci się uczą też tego, że można nie dbać o to otoczenie. Gdyby można było też na to zwrócić uwagę. Też bardzo mi się podoba ten pomysł Pani Przewodniczącej wystosowania najpierw pisma z takim ostrzeżeniem, a dopiero potem podjęcia kontroli, bo i dla Państwa to jest mniej roboty, a też skuteczność takiego działania, myślę, że będzie bardzo wysoka. Bo jakby jest ostrzeżenie, nie ma reakcji, no to wtedy dopiero podejmuje się jakieś działania. Myślę, że to jest bardzo dobre podejście i takie też przyzwoite, bym to tak określił. Ale w ogóle generalnie apelowałbym o to, żeby przy przedszkolach posprawdzać jakość właśnie tych miejsc. To jest jedna rzecz. A druga rzecz jest taka, ponieważ w różnych miastach są różne pomysły na to, jak poradzić sobie z zakwitem wody w jeziorach. Bardzo często jest tak, że stosuje się taką metodę po prostu przepuszczania jakiejś pobliskiej rzeki przez dane jezioro, które jest na przykład sztucznie zamknięte. W naszym przypadku mamy Paprocany i mamy tam obok rzekę Gostynskę. Zastanawiam się, na ile Państwo są w stanie wpłynąć na to, czy może my jako Rada, czy może my jako Komisja, wpłynąć na to, żeby przepuścić tą Gostynkę przez Paprocany, bo ona jakby płynie bokiem. A największą przyczyną tego, że jezioro zakwita, jest jednak skumulowanie się w nic pewnych substancji chemicznych i ten zastój przepływu wody. Gdyby dokonać takiej, być może nie drogiej inwestycji dopuszczenia rzeki przez jezioro Paprocańskie, może byśmy się w ogóle na stałe pozbyli problemu zakwitu Paprocan i byśmy otwarli z powrotem to miejsce w Tychach dla szerokiej publiczności, że tak powiem, i dla naszych mieszkańców, żeby mogli się tam po prostu normalnie w końcu latem kąpać, kiedy jest ciepło. To taki pomysł, który jest też pomysłem z wielu różnych krajów, tak sobie poradzono z tym tematem. A ponieważ akurat przy Paprocanach rzeka Gostynka płynie, więc można by ją przepuścić przez jezioro, nadać związek z tym przepływ tej wodzie i można by się w ten sposób pozbyć problemu. Czy taką, nie wiem, ekspertyzę można by zlecić? To jest moje takie drugie pytanie i ostatnie. Dziękuję pięknie.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję bardzo. Ja powiem tak, temat rzeki Gostynki, jeziora Paprocańskiego ma bardzo długi los i wiele opracowań, które były robione. Były również tematy powrotu do pierwotnego oczyszczenia, więc oczyszczalnia szuwarowa, która była jeszcze przez pracowników, mądrych ludzi, Księcia Pszczyńskiego zrobiona. Ten temat jest bardzo, że tak powiem nośny. Jest z nami Pan Prezydent Maciej Gramatyka. Panie Prezydencie, proszę mi pomóc.

Zastępca Prezydenta ds., Społecznych Maciej Gramatyka

Tak, Pani Przewodnicząca powiedziała w samo sedno, czyli to, że ten temat jest omawiany od dłuższego już czasu. Wiem, że jesteśmy przygotowani, a przynajmniej częściowo, bo ekspertyzy były wykonywane już parę lat. Myślę, że Panu Radnemu prześlemy może kopię tej ekspertyzy, która była przygotowana, bo tam był cały katalog różnych zadań, które należałoby zrobić, żeby poradzić sobie z sinicami w Paprocanach, chociaż bez gwarancji, że to się uda. Niestety przeprowadzenie rzeki Gostynki do Paprocan na dzisiaj jest niemożliwe ze względu na zanieczyszczenia przemysłowe, dlatego, że Kopalnia Bolesław Śmiały spuszcza tam solankę i różne inne odpady, w związku z tym na to wpływu nie mamy. Oczywiście tak nie powinno być, ale tak jak do Odry zakłady przemysłowe spuszczały ścieki, tak to się dzieje w przypadku tej Gostynki, dlatego to byłoby zagrożenie tak naprawdę dla jeziora. Natomiast rzeczywiście nawet w strategii rozwoju miasta, którą Państwo będą przyjmować, ja znam jej roboczą wersję, jest między innymi to zagadnienie związane z Paprocanami po to, by korzystając z unijnej perspektywy finansowej spróbować doprowadzić do rewitalizacji Paprocan. Bo to też jest tak, że z tych wszystkich ekspertyz, które mieliśmy, wynikało, że to nie będzie łatwy ani tani proces. Jeżeli nie uzyskamy pieniędzy zewnętrznych, to tego tematu zapewne nie załatwimy, bo to nie jest jedno działanie, które może przynieść efekty. Na przestrzeni lat różne były już pomysły dotyczące Paprocan. Dziś wydaje się, że ten katalog tych działań jest znany, tylko z kolei jest to dość kosztowne, na co w tej chwili miasta po prostu z budżetu nie stać. Natomiast to nie znaczy, że przy okazji unijnej perspektywy finansowej nie będziemy szukać pieniędzy na rewitalizację terenów pogórnich, zakładając, że uda nam się wpisać Paprocany, ten rejon do takich działań, bo rewitalizacja nabrzeża jest przecież realizowana, więc teraz kolejny etap to kwestia jakości wody.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję bardzo. Dziękuję bardzo.

Radny Wojciech Czarnota

Ja mam jeszcze pytanie, jeśli mogę.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Tak?

Radny Wojciech Czarnota

Ja chcę zapytać Panią z Sanepidu, czy rzeka Gostynka jest też objęta jakąś kontrolą jakości wody?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Nie.

Radny Wojciech Czarnota

Dziękuję.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję. Czy możemy przejść...

Radna Lidia Gajdas

Jeszcze ja mam jedno pytanko do Pani Dyrektor odnośnie właśnie tych rzek, o której teraz Kolega też wspominał. Państwo nie badacie wody w rzekach, bo jakby nigdy się tego nie praktykowało, czy... Co trzeba zrobić, żebyście Państwo zbadali? Bo ja nie ukrywam, że bardzo często chodzę koło rzeki Mlecznej, tam z kolei druga kopalnia, Wesola, chyba coś tam też spuszcza do tej wody, no bo ta woda... No nie będę mówić jaki ma kolor, aczkolwiek tam ryby się już nie uświadczy. I z tego tutaj miejsca, to jest pytanie oczywiście, czy Państwo moglibyście pobrać te próbki tak, abyśmy my Radni wiedzieli, co się w tych rzekach znajduje?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Znaczy my to możemy pobrać, ale musiało by być jakieś zlecenie. Po prostu nie robimy takich badań. Nie wiem, Pani by musiała w laboratorium doszukać się parametrów, na jakiej podstawie, na jakich zasadach takie badania mamy wykonać.

Radna Lidia Gajdas

Dobrze. Ale to takie...

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Może powiem, przecież też rzeki należą chyba, z tego, co ja wiem, proszę mnie poprawić, do Wód Polskich.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Tak, raczej tak.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

(niewyraźne) musiała pójść zgoda i zlecenie na to.

Radna Lidia Gajdas

Z Wód Polskich, Pani Przewodnicząca, myślę, że tego się nie doczekamy. Ja nie wiem czy wszystkie one należą do Wód Polskich.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

No właśnie nie wiem. Ja też.

Radna Lidia Gajdas

Trzeba by było właśnie

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Sprawdzić to.

Radna Lidia Gajdas

Sprawdzić to. No właśnie.

Zastępca Prezidenta ds., Społecznych Maciej Gramatyka

Myślę, że tutaj niekoniecznie kwestia tego, czy te Wody Polskie zarządzają czy nie. Raczej to jest kompetencja Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, jeżeli jest jakieś podejrzenie skażenia jakości wody. Generalny Inspektor Ochrony Środowiska albo Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

Radny Maciej Jędrzejko

A czy my w takim razie możemy zobowiązać nasz sanepid do tego, żeby jakieś takie działania podjął w tym kierunku, żebyśmy się dowiedzieli, jaka jest sytuacja faktyczna w tym zakresie?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Raczej nie. Tak jak mówię, my z rzek wody nie badamy, nie mamy analiz do robienia takich wód. No najlepiej zwrócić się, właśnie jak Pan Prezydent mówił, do ochrony środowiska. Nie robimy takich, nigdy nie robiliśmy. Nie mamy tego w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Znaczą droga w takim razie nie byłaby taka, żebyśmy zawnioskowali o to, żeby... Bo nie wiem, Panie Prezydencie, czy to nie będzie należało do Wydziału Komunalnego wtedy, jeśli będzie przyzwolenie o wystąpienie do Wojewódzkiego Inspektora?

Zastępca Prezydenta ds., Społecznych Maciej Gramatyka

Oczywiście, że miasto może wystąpić do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Natomiast proszę pamiętać, że może być to wniosek Komisji, co oczywiście nikogo nie zobowiązuje do tego, żeby to zrobił. Tak samo, jak my napiszemy do WIOŚ-u, to równie dobrze WIOŚ może przyjąć nasze pismo, a może go nie przyjąć. Jest cały portal, jak Państwo wejdą sobie na stronę internetową wody.gov.pl, to jest portal jakości wód powierzchniowych, jest opisane jak wygląda monitoring jakości wody. I zakładam, że po pierwsze mają jakieś działania, które są statutowe i są realizowane na bieżąco, no i są takie, które, gdy jest jakieś podejrzenie, że jest jakieś zanieczyszczenie, no to wtedy WIOŚ prowadzi takie badanie. Na ogół problem, z tego, co Państwo pamiętają, przecież był problem z oczyszczaniem ścieków i z tym, że śmierdziało z tej oczyszczalni. Niejednokrotnie (niewyraźne) mieszkańcy to zgłaszali do WIOŚ-u, Radni zgłaszali. WIOŚ przyjeżdżał na kontrolę, wtedy nic się nie działo i wracało to do punktu wyjścia. Podobnie jest z takim tylko okazjonalnym, że tak powiem, spuszczeniem nieczystości do rzeki. No spuści taki zakład to dzisiaj wieczorem, jutro nie będzie już po tym śladu. Więc to jest taki ogólny problem z dbaniem o środowisko i z tym, jak państwo, na ile jest skuteczne w sprawdzaniu takich zdarzeń. No na pewno nie jest to rola samorządu niestety. Nawet nie jesteśmy w to w żaden sposób wyposażeni, w takie działania. No i doświadczenie też pokazuje, że często zgłaszaliśmy przecież do WIOŚ-u różne takie rzeczy, które sygnalizowali mieszkańcy, ale efekt jest różny. Oczywiście, jeżeli będzie wniosek Komisji w takiej sprawie, no to przecież myślę, że Prezydent, Wydział Komunalny czy ktokolwiek może napisać pismo do WIOŚ-u, natomiast, jaki będzie efekt, to trudno powiedzieć.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

To czy, Państwo, się decydujemy na złożenie wniosku takiego?

Radna Lidia Gajdas

Ja myślę, że tak.

Radny Maciej Jędrzejko

Ja jestem za. Ja też.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Proszę zgłosić w takim razie.

Radna Lidia Gajdas

Pani Dyrektor, ja jeszcze mam do Pani jedno pytanie. Jak to jest? Bo Pani właśnie mówi, że Państwo nie badacie, ale jeżeli mieszkaniac, bo odnoszę się do tego, do słów, które wypowiedział Pan Prezydent, bo to też jest ważne, że nie zawsze... Dzisiaj je spuszczają, jutro nie. Ale jeżeli

mieszkaniec przechodzi, widzi, że coś jest, czy jeżeli on nabierze tej wody do słoika, przyniesie do Państwa, do Sanepidu, czy Państwo ją zbadacie?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Nie zbadamy jej.

Radna Lidia Gajdas

A kto ją wtedy zbada? Gdzie ją trzeba zawieźć?

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Nie mam pojęcia. My takiej wody, tak mówię, wody z rzek nie badamy, nie mamy takiej metodyki badań. W związku z czym, jeżeli już, to woda musi być odpowiednio pobierana do odpowiednich naczyń, także za darmo tego też nie zrobimy.

Radna Lidia Gajdas

Aha.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Byłoby to jakieś badanie odpłatne.

Zastępca Prezydenta ds., Społecznych Maciej Gramatyka

Ja Państwu wysłałem na czacie link do strony, która jest właśnie na temat tego jak wygląda monitoring wód powierzchniowych. Troszkę to być może odpowiada na pytanie, kto, jak i dlaczego.

Radna Lidia Gajdas

Dobrze. Dziękujemy, Panie Prezydencie.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Pytanie w takim razie, czy składamy wniosek, czy oczekujemy jeszcze i zapoznajemy się najpierw z tymi informacjami z linku Pana Prezydenta?

Radna Lidia Gajdas

No nie wiem, bo ja powiem osobiście, że się nie zapoznałam jeszcze z tym. Chyba, że dobrze, no to zapoznajmy się może, bo teraz czasu tak nie mamy za bardzo, żeby się zapoznać, a na przyszłej Komisji ewentualnie zdecydujemy czy składamy wniosek, kiedy już coś będziemy wiedzieć. Może tak zrobimy.

Zastępca Prezydenta ds., Społecznych Maciej Gramatyka

Ja mam też taką propozycję ewentualnie, że możemy na tą następną Komisję poprosić, żeby połączyła się Pani Naczelnik Warzecha i powiedziała, jak to wygląda, jeśli chodzi o współpracę. Ja wtedy Jej też powiem, jakie były pytania i będzie Ona w stanie wyjaśnić Państwu, w jakim zakresie już współpracujemy z WIOŚ-iem, w jakim to nie jest możliwe, tak, żeby po prostu było wiadomo więcej, jakie są w ogóle nasze kompetencje i Państwa. Bo po co tworzyć jakiś obraz, jak potem się okaże, że i tak nie mamy na to wpływu?

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dobrze. To w takim razie odstępujemy od wniosku i poczekamy jeszcze do następnej Komisji. Przechodzimy do punktu 5, informacja o przygotowaniu do zimy Noclegowni Miejskiej w Tychach wraz z ogrzewaniem. Jest Pani Dyrektor Iwona Rogalska, bardzo proszę.

Zastępca Dyrektora Państwowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tychach Gabriela Niedziela

Ja dziękuję i do widzenia.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję, do widzenia.

Radny Maciej Jędrzejko

Do widzenia. Dziękujemy bardzo.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Dzień dobry. Szanowni Państwo, ja tak celem uzupełnienia przesłanego materiału. Noclegownia Miejska przygotowana jest na 54 miejsca. Obecnie przebywa w niej 36 osób. Wygospodarowaliśmy jedną salę dla 8 osób, gdzie będą miejsca siedzące, i w sezonie zimowym sala ta będzie pełniła funkcję ogrzewalni. W razie potrzeb, jeżeli ta liczba osób nam się drastycznie zwiększy, posiadamy jeszcze łóżka polowe z pełnym wyposażeniem, jak również jesteśmy gotowi do otworzenia ewentualnie dodatkowej lokalizacji. Wszystkie osoby przebywające w noclegowni mają zapewniony gorący posiłek. Natomiast osoby, które będą przebywały w ogrzewalni, będą miały możliwość skorzystania z wymiany odzieży, kąpieli. Tutaj też jesteśmy zaopatrzeni w środki higieny osobistej. Również będzie możliwość skorzystania z gorącej herbaty, mamy naczynia jednorazowe, zakupioną herbatę i cukier, oraz wszystkie osoby, które będą przebywały na terenie noclegowni, w zależności od sytuacji epidemicznej, również jesteśmy zaopatrzeni w płyny do dezynfekcji, w te środki takiej ochrony osobistej na bieżąco. Pracownicy socjalni już praktycznie teraz od września bardziej intensywnie monitorują te punkty, gdzie przebywają osoby bezdomne, czyli monitorują wszystkie altany śmietnikowe, działki, mosty, czyli te wszystkie takie miejsca, o których wiemy, że tam są osoby bezdomne. Informują je o zasadach i formach pomocy, które oferuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Także mam nadzieję, że tutaj gdzieś wszystkie te osoby, które będą tylko chciały z tej pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej i Noclegowni Miejskiej, skorzystają.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Jeżeli są jakieś pytania, to jak najbardziej oczywiście odpowiem.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Ja tylko chciałabym dodać, że ten temat, który się pojawił, został rozwiązany. Bo chodziło głównie o to, żeby osoby, które są bezdomne, nie są w stanie upojenia alkoholowego, nie można ich odwieźć do izby wytrzeźwień, no może nawet, jeśli troszeczkę tam do jakiegoś procenta Państwo to będziecie akceptować, że mogą się ogrzać, a nie. Kieruję się do przedstawiciela Straży Miejskiej. Czy jest Pan z nami? Nie ma. Bo to był jeden z postulatów strażników, jak również myślę częściowo policji, chociaż mniej, żeby wiedziano, co z nimi zrobić, gdzie ich ulokować na moment dotrzeźwienia, na moment po prostu (niewyraźne), po prostu. Także bardzo się cieszę. Dziękuję. To jest 9 miejsc. Myślę, że powinno starczyć. Dziękuję bardzo.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Dziękuję bardzo.

Radny Wojciech Czarnota

Wojciech Czarnota, poproszę o głos.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Tak, bardzo proszę.

Radny Wojciech Czarnota

W materiale przeczytałem, że tak, jest dogrzewalnia 9 osób, 54 miejsca stacjonarnej oraz, cytuję, że "Osoby bezdomne w okresie zimowym z uwagi na zagrożenie zdrowia i życia są przyjmowane do ogrzewalni, nawet jeśli są pod wpływem alkoholu do 15%. Powyżej tej wartości osoby odwożone są do izby wytrzeźwień przez odpowiednie służby". Proszę mi to wyjaśnić. To jest do 15% ilości dostępnych miejsc, czy to jest jakiś...

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Nie, tam są promile, to jest wartość spożytego alkoholu. Czyli osoby, które są pod znacznym wpływem alkoholu, przewożone są przez Straż Miejską czy też Policję do izby wytrzeźwień.

Radny Wojciech Czarnota

Aha, rozumiem. Rozumiem, że to jest półtora promila po prostu?

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Tak, dokładnie.

Radny Wojciech Czarnota

Dobrze. To jeszcze chciałem tylko zapytać, mając z doświadczenia 54 miejsca stacjonarne, 9 w ogrzewalni, to jest w zupełności wystarczająca ilość miejsc, czy zdarzają się sytuacje, gdzie trzeba awaryjnie, zwłaszcza, jak jest bardzo zimno, poszukiwać dla osób, które przychodzą, dodatkowego rozwiązania jakiegoś?

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Oczywiście zdarzają się sytuacje, gdzie w noclegowni przebywało ponad 70 osób, aczkolwiek teraz ta liczba osób znacznie spadła. Związane jest to głównie z tym, że mieliśmy 2 lata okresu pandemii, nie było też eksmisji. W związku z tym ten napływ nowych osób do Noclegowni Miejskiej był znacznie niższy. Na chwilę obecną mamy 36 osób. Też jesteśmy w stałej gotowości. Też obserwujemy, na ile ten napływ nowych osób do noclegowni jest. Jeżeli oczywiście będzie noclegownia przepełniona, z tych miejsc będą już wszystkie zajęte, również tutaj jesteśmy w gotowości otwarcia dodatkowego miejsca na okres zimowy, tak jak to też już kiedyś w ubiegłych latach bywało.

Radny Wojciech Czarnota

Dziękuję bardzo.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Dziękuję.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję. Czy jeszcze są pytania? Nie widzę. Przechodzimy do punktu 6. Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie określenia wysokości oraz szczególnych warunków i trybu przyznawania zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie. Bardzo proszę.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Szanowni Państwo, jest to jedyna forma pomocy, która nie była jeszcze usankcjonowana zgodnie z ustawą o pomocy społecznej uchwałą Rady Gminy, więc w związku z tym bardzo proszę o pozytywne zaopiniowanie projektu tej uchwały.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Otwieram dyskusję.

Radny Wojciech Czarnota

Wojciech Czarnota, poproszę o głos.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Bardzo proszę.

Radny Wojciech Czarnota

Tutaj w tabeli w treści uchwały mamy odniesienie do kryterium dochodowego, w procentach jest, tam powyżej 100%, 150% i tak dalej, i tak dalej. Czy Pani może mi powiedzieć, na dzień dzisiejszy to kryterium dochodowe jest na jakim poziomie ustalone?

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Na osobę samotnie gospodarującą jest to 761 złotych, osoby w rodzinie 950 bodajże. Nie chcę... 952 złote. Także tam jest różnica i osoby osobno gospodarujące, i osoby w gospodarstwie domowym wieloosobowym. Nie posługujemy się tam kryterium dochodowym, ponieważ nie wpisujemy kwot, ponieważ kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej jest waloryzowane co jakiś czas uchwałami, w związku z tym pozostaliśmy przy nie określaniu kwot, tylko operujemy pojęciem praktycznie kryterium dochodowego.

Radny Wojciech Czarnota

W paragrafie 5 mamy określony zwrot tego zasiłku, tam od 25% do całości. A proszę mi powiedzieć, może nie doczytałem wcześniej, ten zasiłek jest w jakiej wysokości?

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Znaczący zasiłek celowy na usamodzielnienie jest przyznawany... Powiem szczerze, że jeszcze w mojej karierze nie przyznawaliśmy takiego zasiłku. On też może być przyznany po spełnieniu tych wszystkich kriteriów do jego przyznania. Kwota zwrotu myślę, że też będzie adekwatna do tego, w jakiej wysokości ta pomoc została udzielona.

Radny Wojciech Czarnota

Dziękuję. Nie dowiedziałem się, więc nie wiem, jakie to są wartości. Rozumiem, że na dzień dzisiejszy jeszcze tego nie sprawdziliśmy, nie musieliśmy używać, tak? Dobrze zrozumiałem?

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Tak, dokładnie.

Radny Wojciech Czarnota

Nie było takiej potrzeby. Dziękuję.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Iwona Rogalska

Dziękuję.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Czy jeszcze są pytania? Nie widzę. Dziękuję bardzo. Kto z Państwa jest za niepozytywnym zaopiniowaniem tego projektu uchwały? Kto z Państwa się wstrzymał? Rozumiem, że uchwała została zaopiniowana pozytywnie. Przechodzimy do punktu 7, w sprawie...

Radny Maciej Jędrzejko

Przepraszam bardzo. Ja tylko w takiej formalnej kwestii, ponieważ nie wiem, czy Państwo głosujecie tak technicznie, czy (niewyraźnie)?

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek – Pawlik

Jeśli głosujemy zdalnie, stosujemy ten sposób, że kto jest przeciw, kto się wstrzymuje. Jeżeli wszyscy nie wstrzymują się i wszyscy nie głosują przeciw, to jest równoznaczne z tym, że opiniujemy ją pozytywnie. To jest tak.

Radny Maciej Jędrzejko

Rozumiem. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

W tym trybie online jest tak dziwnie, bo normalnie jest inaczej, prawda?

Radny Maciej Jędrzejko

Jasne. Tylko chciałem po prostu wiedzieć. Dziękuję bardzo. Szukałem przycisku do zagłosowania.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

W punkcie 7 zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie uchylenia uchwały numer VI/81/11 Rady Miasta Tychy z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie nadania statutu jednostce budżetowej pod nazwą Żłobek Miejski w Tychach. Bardzo proszę Panią, przedstawiciela Żłobka.

Pracownik Żłobka Miejskiego Agnieszka Szwej

Witam jeszcze raz wszystkich. W związku z dużą ilością zmian w przepisach prawa, musieliśmy przemyśleć sprawy statutu i w porozumieniu z Panią prawnik doszliśmy do wniosku, że jednak trzeba nasz statut od nowa uchwalić, a uchylić ten poprzedni.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję bardzo. W takim razie przejdźmy od razu do następnego punktu, który brzmi zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia statutu jednostki budżetowej pod nazwą Żłobek Miejski. Bardzo proszę, co zostało zmienione w tym statucie, co się zmieniło?

Pracownik Żłobka Miejskiego Agnieszka Szwej

Merytorycznie statut nie odbiega od poprzedniego, aczkolwiek, tak jak mówię, ta dość duża ilość zmian spowodowała, że pewne punkty zostały dodane i niektóre doprecyzowane, między innymi kryteria przyjęć dzieci do żłobka, czy też dodany punkt dotyczący kapitału opiekuńczego, który funkcjonuje od tego roku.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

To jest w paragrafie?

Pracownik Żłobka Miejskiego Agnieszka Szwej

Cały paragraf, cały rozdział 3 jest zmieniony i dotyczy on uściślenia kryteriów przyjęć do żłobka.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Nie bardzo się potrafiłam zorientować, bo nie miałam przed sobą starego, nie potrafiłam się zorientować, co zmieniło się w 3 paragrafie.

Pracownik Żłobka Miejskiego Agnieszka Szwej

Pani Przewodnicząca, ja mogę tak w skrócie zreferować generalnie.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

To bym prosiła, tak.

Pracownik Żłobka Miejskiego Agnieszka Szwej

Więc tak, rozdział 3 jest w całości zmieniony. Chodzi o warunki przyjmowania dzieci do żłobka. Rozdział 4 i 5, dodany w całości jest 4 - zasady ustalenia opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku. Rozdział 5 jest też dodany w całości - o udziale rodziców w zajęciach prowadzonych w żłobku. Rozdział 7 dodany również w całości - mienie żłobka. I rozdział 8 - gospodarka finansowa - właśnie w punkcie dotyczącym kapitału opiekuńczego.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Rozdział 8 kapitał opiekuńczy.

Radna Lidia Gajdas

A przepraszam, ja zapytam Panią. Proszę mi powiedzieć, jeżeli mówi Pani o kryterium, co pod tym słowem się znajduje? To znaczy mówimy o dochodach rodziców, czy...

Pracownik Żłobka Miejskiego Agnieszka Szwej

Nie, nie mówimy o kryteriach rodziców. My opieramy się tylko i wyłącznie na ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 i tam te kryteria są bardziej sprecyzowane. W poprzednich właśnie statucie mieliśmy to bardzo krótko opisane, w związku z tym była konieczność doprecyzowania. Nie są to kryteria dochodowe. Są to kryteria związane z preferencjami do przyjęcia dzieci do żłobka, między innymi wielodzietność, niepełnosprawność, samotne wychowywanie i tak dalej.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Ale to było wcześniej, nie?

Pracownik Żłobka Miejskiego Agnieszka Szwej

Nie, Pani Przewodnicząca, we wcześniejszym statucie była tylko mowa, że pierwszeństwo przyjęcia do żłobka mają dzieci z rodzin o szczególnie trudnej sytuacji społeczno-finansowej.

Zastępca Prezydenta ds. Społecznych Maciej Gramatyka

Natomiast jeśli można, to ja uzupełnię. Tylko, że to było rzeczywiście w zarządzeniu Dyrektora, a teraz jest to przeniesione do statutu, bo zgodnie z interpretacją prawną powinno to być w statucie, a nie zarządzeniem Dyrektora.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dobrze. Otwieram dyskusję, bardzo proszę. Nie widzę. W takim razie przechodzimy do głosowania nad dwoma uchwałami, projektami uchwał. Pierwsza to jest dotycząca uchylenia tej uchwały poprzedniej. Kto z Państwa jest przeciw? Kto z Państwa się wstrzymał? Kto jest za? Nie widzę, więc to jest znak, że pozytywnie opiniujemy. I w punkcie 8 zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia statutu jednostki budżetowej pod nazwą Żłobek Miejski. Kto z Państwa jest przeciw pozytywnemu zaopiniowaniu? Kto się wstrzymał? Jest opinia pozytywna. Punkt 9, zaopiniowanie...

Pracownik Żłobka Miejskiego Agnieszka Szwej

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję. Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia budżetu obywatelskiego miasta Tychy. Pani Naczelnik Bińkowska, bardzo proszę.

Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Iwona Bińkowska

Szanowni Państwo, zanim odniosę się do uchwały, tutaj chciałam zgłosić autopoprawkę, ponieważ w ramach konsultacji z mieszkańcami 13 września odbyło się spotkanie właśnie z mieszkańcami i w wyniku tych konsultacji, tego spotkania został zmieniony w paragrafie 3 ustęp 13. Mieliśmy

w zapisie projekty zgłoszone do budżetu obywatelskiego zlokalizowane na innych terenach niż wskazane w ustępie 12, w tym na terenach będących własnością Spółdzielni Mieszkaniowej, Wspólnoty Mieszkaniowej lub Tyskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, muszą posiadać charakter projektu miejskiego (imprezy, festyny, warsztaty). Obecnie ten ustęp ma brzmienie, że projekty posiadające charakter projektu miejskiego (imprezy, festyny, warsztaty) mogą być realizowane zarówno na terenach wskazanych w ustępie 12, jak i na innych terenach, za zgodą ich właścicieli lub innych upoważnionych podmiotów. Taki jest zmieniony ten zapis. Natomiast jeżeli chodzi o uchwałę, to Szanowni Państwo, jak wiecie, 27 stycznia 2022 roku przyjęliście Państwo na sesji uchwałę numer XXXV/665/22 w sprawie zasad i trybu przeprowadzania budżetu obywatelskiego miasta Tychy. Niestety 2 marca 2022 roku zostało wydane rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego dotyczące stwierdzenia nieważności tej uchwały w całości, dlatego konieczne było opracowanie nowego projektu uchwały. W międzyczasie w kwietniu zmieniła się ustawa o samorządzie gminnym, która obecnie pozwala nam na podział miasta na części, które mamy w sumie od początku wprowadzenia w naszym mieście budżetu obywatelskiego, a to przede wszystkim nam zakwestionował Wojewoda. Tym samym w naszej procedurze budżetu obywatelskiego tak naprawdę mamy tylko kosmetyczne zmiany. I tak w paragrafie 1 w postanowieniach ogólnych ustęp 5 czyli budżet obywatelski miasta Tychy, obejmuje następujące etapy. Został wprowadzony punkt 5 - rozpatrywanie odwołań od negatywnej oceny propozycji projektów. Do tej pory nie mieliśmy tego. Natomiast w paragrafie 3 wymogi formalne, jakim powinny odpowiadać zgłoszone projekty. Ustęp 12, projekty inwestycyjne zgłoszone do budżetu obywatelskiego powinny być zlokalizowane na terenie stanowiącym własność. Tutaj mamy wymieniane własności. I na prośbę mieszkańców, po skonsultowaniu oczywiście z prawnikami i Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami, wprowadziliśmy "Skarbu państwa będącym w użytkowaniu wieczystym miasta Tychy". W paragrafie 5 - zasady przeprowadzenia głosowania, ustalania wyników i podawania ich do publicznej wiadomości - w ustępie 6 wpisaliśmy, że każdy głosujący może oddać swoje głosy na dwa projekty obejmujące całość miasta oraz na dwa projekty obejmujące części miasta, czyli nasze okręgi konsultacyjne. W poprzedniej uchwale mieliśmy po jednym głosie. To nam generuje, jak gdyby zmianę ustępu 10 w tym samym paragrafie, czyli do realizacji mogą zostać wybrane projekty, które otrzymały co najmniej następującą ilość głosów ważnych. Podpunkt 1, projekt obejmujący całość miasta jest to 80 głosów, natomiast projekty obejmujące części miasta jest to 30 głosów. To są właściwie tylko te zmiany, które teraz wprowadzamy ze względu na zmianę ustawy i to, co nam Wojewoda narzucił. Także proszę o pozytywną opinię.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, otwieram dyskusję. Rozumiem, że ten podział miasta się utrzymał, tak?

Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Iwona Bińkowska

Tak, ponieważ zmieniła się ustawa o samorządzie gminnym, gdzie nam pozwolono podzielić miasto na części. Do tej pory było to możliwe tylko tam, gdzie są jednostki pomocnicze. My niestety całego miasta nie mamy pokrytego jednostkami pomocniczymi, stąd był nasz podział na okręgi konsultacyjne. A teraz usunięto, jak gdyby ten zapis, także zostają nasze okręgi.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dobrze. Dziękuję bardzo. Nie widzę chętnych do dyskusji. Bardzo proszę, kto z Państwa jest przeciwny pozytywnemu zaopiniowaniu? Kto się wstrzymał? Projekt uchwały został zaopiniowany jednogłośnie. Bardzo dziękuję. Punkt 10, zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Tychach na lata 2022-2027. Bardzo proszę.

Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Iwona Bińkowska

Szanowni Państwo, tutaj też muszę niestety zgłosić autopoprawkę, ponieważ tutaj chochlik pisarski nam się wkradł. Na stronach 25 i 26 programu mam omyłkę pisarską w postaci braku poprawnej numeracji punktów. Tam punkt 8 będzie punktem 11, punkt 9 punktem 12. I tylko właściwie tyle. Jeżeli

chodzi o program, Szanowni Państwo, no zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja takiego programu, czyli program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Przedstawiony Państwu program na lata 2022-2027 zawiera działania, które są kontynuacją zadań z programu poprzedniego z lat poprzednich. Głównym celem tego programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców poprzez zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program zakłada realizację celu poprzez prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych, zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą, zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu właśnie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ten program przede wszystkim skierowany jest do osób zagrożonych przemocą w rodzinie, osób dotkniętych tą przemocą, osób stosujących przemoc, świadków przemocy oraz podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy oraz społeczności lokalnej. Szanowni Państwo, jak możecie się Państwo domyślać, na pewno wicie, że przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, moralnej, ekonomicznej, społecznej. Jest to bardzo złożone zjawisko, które wymaga jak gdyby takiego systemowego podejścia i budowania kompleksowego interdyscyplinarnego systemu pomocy, opartego na współpracy i zaangażowaniu wielu podmiotów. To nam gwarantuje właśnie ten program, dlatego proszę o pozytywną opinię. Dziękuję.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Ja przeczytałam ten program, bo on mnie bardzo żywo interesuje, i tak ze smutkiem muszę stwierdzić, że tak, na pewno pijemy dużo, a co za tym idzie - jest przemoc w rodzinie. Proszę zobaczyć, osoby stosujące przemoc w rodzinie od 2016, gdzie było 336 razem osób, 292 osoby. A żeby było śmieszniej, to żeby poprawić tę sprawę, czyli tak zwane problemy korekcyjno-edukacyjne, zgłosiło się 10 osób. To w zasadzie nie ma do nich dostępu, oni po prostu nie chcą. Oni nie są zupełnie zmotywowani do tego. Ja też wiem z rozmowy z kolegami (niewyraźne), że nawet jeżeli zaczynają terapię, to kończą pojedyncze osoby. Prawda jest taka, że właściwie jest to z naszej strony, choć chcemy bardzo dobrze, ogromna bezsilność, jak do tych ludzi trafić. Ilość kart niebieskich się też niby zmniejszyła, ale przecież my wszyscy wiemy, że nie jest dobrze. Także taki mój wniosek smutny. To absolutnie nie jest tutaj, że tak powiem istotne, jak Państwo to ocenicie. Ale ja to czytając, czytałam ze smutkiem, bo wiem na pewno, że jest dużo złego i dużo przemocy, ale po prostu ludzie nie reagują na próbę pomocy w żaden sposób. Bardzo proszę.

Radny Maciej Jędrzejko

Ja bym chciał, jeżeli można, tylko taki głos w tej dyskusji. Ponieważ są w tej chwili nowe badania na temat alkoholizmu i one były prezentowane szeroko na różnych konferencjach międzynarodowych, takich i medycznych, i psychologicznych, które troszkę rzucają nowe światło na sposób traktowania alkoholików czy ludzi uzależnionych od alkoholu, który jest już przetestowany w takich krajach, na przykład jak Hiszpania czy Portugalia, gdzie mają rewelacyjne osiągnięcia, jeżeli chodzi o spadek właśnie choroby alkoholowej. Nawet do poziomu 60%-70% mniej jest tych osób tak ciężko uzależnionych. Znacznie większy jest powrót tych osób do społeczeństwa. Ten model, który jest w tych krajach, oparty jest na takim myśleniu, że osoba, która ma problem alkoholowy, jest systemowo i tak kulturowo odcinana od relacji z innymi ludźmi, ponieważ gdy postawi się na reconnection, czyli na na takie ponowne połączenie tego człowieka chorego na alkoholizm z otoczeniem, wtedy on przestaje pić. Tam było takie doświadczenie ze szczurami przeprowadzone gdzie jednemu szczurowi dawno heroinę, a drugiemu wodę i jeden szczur miał (niewyraźne) do wyboru, natomiast jeżeli szczur miał możliwość łączenia się z innymi, czyli miał możliwość budowania relacji, wtedy wybierał zdecydowanie wodę, a nie heroinę. To tak w skrócie. Ale chodzi o to, że zmienia się bardzo mocno podejście do alkoholizmu w takim rozumieniu, które my dotąd znaliśmy. Mnie to też zaskoczyło, ponieważ jeszcze rok temu miałem zupełnie inne myślenie. Od jakiegoś czasu śledzę te informacje i tutaj byłbym ogromnie wdzięczny, gdybym na przykład mógł jakiś sposób pomóc, czy zostać włączony do tego projektu, czy do tego budowania tematu przemocy rodzinnej, bo to są takie tematy, w których ja troszeczkę się interesuje i mam dość sporą na ten temat wiedzę. Więc raz, że deklaruje tutaj pomoc w jakimś zakresie na podstawie nowoczesnej nauki i nowoczesnych osiągnięć takich socjologiczno-

psychologicznych, to jest raz. A dwa, jakby chciałbym zachęcić wszystkich do tego też, żeby się tym nowoczesnym podejściem zainteresować. Ja bym Państwu podesłał materiały na ten temat po prostu mailowo. Myślę, że to jest w ogóle temat ważny dla wszystkich nas i wtedy też łatwiej nam będzie się odnieść potem do takich programów, wtedy będziemy mieli takie bardziej nowoczesne spojrzenie. Także to tyle z mojej strony. Dziękuję.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

(niewyraźne) bo każde wiadomości, które są nowe, które coś mogą wnieść, są mile widziane i bardzo proszę z tym się zaznajomić rzeczywiście. Natomiast jeśli chodzi o czynną pomoc Pana Doktora, to tutaj zwracam się do Pana Prezydenta i Pani Naczelnik, mamy zespół interdyscyplinarny. Zostawiam to Państwu do dyskusji. Dobrze.

Zastępca Prezydenta ds. Społecznych Maciej Gramatyka

Nie no, oczywiście mamy to, to jest tak, że każda nowa metoda, która jest stosowana gdzieś na świecie, dobrze, żebyśmy mogli z niej również korzystać. Proszę też pamiętać o tym, że my przygotowujemy program, finansujemy część działań, ale już tak naprawdę pracujemy ze specjalistami, którzy zajmują się tym zagadnieniem. W związku z tym, jeśli będą takie...(niewyraźne). Właśnie, tacy specjaliści, czy też nasi dotychczasowi partnerzy będą stosować nowoczesne metody, no to wtedy będziemy z przyjemnością je finansować. Oczywiście, tak jak robiliśmy ostatnio, organizowaliśmy zjazd profilaktyczny, była mowa dość szeroko o uzależnieniach, nie tylko od alkoholu, ale i o przyczynach uzależnień od alkoholu, była mowa o FAS i o tym, co z czego wynika. Też było takie nowe spojrzenie, że to nie tylko kwestia nadużywania alkoholu przez kobiety w okresie ciąży, ale w ogóle od początku okresu życia. Tak myślę, że to jest dobry punkt wyjścia do tego, żeby za rok, jak będziemy robić zjazd profilaktyczny, a może wcześniej jeszcze, przygotowywać taką konferencję i zapraszać takich specjalistów, którzy przedstawiają jakieś nowe światło, pokażą jakąś nową metodę i będą tak naprawdę edukować specjalistów, z którymi współpracujemy. Bo my współpracujemy z osobami, które prowadzą działalność na terenie Tychów lub gdzieś obok. Jeśli oni takich metod nie znają, no to my niewiele zrobimy. Ale też celem takich spotkań, jak ten zjazd profilaktyczny, jest to, żeby właśnie docierać do specjalistów z informacją o nowoczesnych, nowych metodach, po to, żeby się po prostu doskonalili. Więc uważam, że jeżeli tylko będziemy wiedzieć coś więcej, to na pewno będziemy próbowali edukować naszych specjalistów, tak jak to robimy teraz i zapewne będziemy jeszcze robić.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Bardzo dziękuję.

Radny Maciej Jędrzejko

Zwracam też tylko jeszcze uwagę, że tą jakby ogromną część, czy ogromnie istotne znaczenie w przemocy domowej ma też problem braku edukacji seksualnej. To znaczy jedno z najważniejszych przyczyn przemocy domowej wobec kobiet jest fakt tego, że ich seksualność traktowana jest po prostu przedmiotowo. W związku z czym edukacja seksualna w tym wypadku w naszym mieście powinna być takim kluczowym elementem, który byłby tym elementem zapobiegającym przemocy w rodzinie. Ja widzę tutaj, czytając ten projekt, że tam jest informacja na ten temat, natomiast chciałem się Pani Naczelnik dopytać, w jakim zakresie będzie prowadzona ta edukacja seksualna w mieście? Bo tam jest wspomniane tylko właściwie, a tu bym chciał dowiedzieć się więcej, co konkretnie będziemy robić w Tychach, żeby zwiększyć świadomość seksualną.

Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Iwona Bińkowska

Na dzień dzisiejszy trudno mi odpowiedzieć na to pytanie, ponieważ nie ja jestem tylko realizatorem tego programu. Nie planowaliśmy na razie konkretnych zadań akurat w edukacji seksualnej, ale jesteśmy otwarci na wszelkie propozycje. Jeżeli cokolwiek się nam zrodzi, tutaj jakiś pomysł, jakieś działanie, a będzie możliwe do wykonania przez nas jako przez samorząd, to jak najbardziej będziemy go wykonywać.

Radny Maciej Jędrzejko

No ja deklaruję w takim razie taką też pomoc w tym zakresie, ponieważ moglibyśmy zorganizować taką konferencję na temat wiedzy seksualnej wśród Tyszan, włącznie z takimi konkursami trochę na temat wiedzy o seksualności, które też mogłyby być na przykład nagradzane jakimiś tam nagrodami i ogłaszane, a potem zakończyć się na przykład finalnie jakąś fajną konferencją, zaproszeniem na przykład Profesora Albatrowicza, z którym mam kontakt, czy Profesora Wasilewskiego, który też jest znakomitym seksuologiem tutaj na Śląsku działającym. Myślę, że Tychy potrzebują takiej edukacji seksualnej, zresztą nie tylko Tychy, wszystkie miasta, ale myślę, że w naszym mieście, jeżeli chcemy walczyć z przemocą domową, to musimy się skoncentrować na kwestii alkoholu i na kwestii przemocy seksualnej. To są jakby najważniejsze absolutnie kwestie. Trzecią kwestią jest taka przemoc rodzinna, związana z wychowywaniem małych dzieci. Tutaj też bardzo często przyczyną przemocy jest to, że dorośli ludzie nie umieją radzić sobie z dorastającymi dziećmi w wieku powiedzmy 12-15 lat, ale również z takimi, które mają 3-5 lat. To są takie dwa skoki, dwie takie góry, gdzie tej przemocy jest najwięcej, to jest właśnie wtedy, kiedy dzieci mają w okolicach, między 2-5, a potem między 12-15. I dlatego tutaj widziałbym takie trzy najważniejsze obszary w tym zakresie, czyli seksualność, alkoholizm i wychowanie małych dzieci, które są jakby przyczyną też potem narastania tej przemocy domowej. Więc tutaj też bardzo chętnie w tym temacie jakoś bym się mógł zaangażować. Natomiast też bym był wdzięczny za jakąś konkretną informację może na następnej Komisji, jak ta seksualna sprawa, no bo wiadomo, że w dzisiejszych czasach, gdy nie ma edukacji seksualnej w ogóle, no to to jest temat, który niezwykle interesuje jak my to będziemy realizować w Tychach, żeby rzeczywiście naszych obywateli i naszych mieszkańców edukować w tym zakresie, po to właśnie, żeby nie było tej przemocy. Dziękuję Pani bardzo.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję bardzo. Przechodzimy w takim razie do punktu wolne wnioski. Nie, myśmy... Nie przegłosowaliśmy tej uchwały jeszcze, prawda? Nie. Nie, tej uchwały nie. Bardzo proszę w takim razie. Kto z Państwa jest przeciwny zaopiniowaniu projektu uchwały, który znajduje się w punkcie 10? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Projekt uchwały został zaopiniowany pozytywnie.

Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Iwona Bińkowska

Dziękuję.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Przechodzimy do spraw bieżących i wolnych wniosków. Ja chciałabym bardzo prosić Panią Naczelnik Bińkowską tak na Komisji, żeby nam przypomnieć wszystkim, jakie w tej chwili aktualnie realizowane są nasze programy profilaktyczne finansowane przez gminę, które w tej chwili (niewyraźne)?

Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Iwona Bińkowska

Obecnie szczepimy przeciwko HPV. Czekamy, aż Wojewoda zatwierdzi nam uchwałę odnośnie grypy, programu grypy i będziemy szczepić naszych mieszkańców powyżej 65 roku przeciwko grypie. Przygotowujemy na październik, teraz już przygotowujemy konsultacje programu "In vitro".

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Rozumie dobrze. A czy na rok następny jest jakaś nadzieja, że będziemy mogli robić przesiewowy program profilaktyczny tego raka stercza, o tym, o czym mówiliśmy, o tym badaniu niefinansowanym przez Narodowy Fundusz Zdrowia, to znaczy oznaczaniu indeksu PSH?

Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Iwona Bińkowska

Pani Doktor, wszystko zależy od tego, jak zepniemy budżet, szczerze mówiąc. Jesteśmy na etapie spinania budżetu. Zobaczymy, jak nam się to uda wszystko, ponieważ jak sama Pani wie, samo HPV prawie 1 000 000 złotych w konkursie nam pochłonęło. Będziemy zobowiązani przeprowadzić grypę i będziemy zobowiązani przeprowadzić program "In vitro". Zobaczymy po prostu jak tylko się uda nam to zrobić. Będą pieniądze, to jak najbardziej.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Rozumiem. Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze pytania w ramach punktu wolne wnioski i sprawy bieżące? Nie widzę.

Radny Maciej Jędrzejko

Jeśli można.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Tak.

Radny Maciej Jędrzejko

Ja mam kilka tematów, ponieważ jestem tutaj nowy i staram się jakoś tak przygotować też do tego spotkania z Państwem. No jest kilka tematów, z którymi już częściowo części z Państwa za zasygnalizowałem, na czym by mi zależało, jak widziałbym tutaj swoją rolę i swoje miejsce. Oczywiście tych tematów, które można zrobić, znaczy fajnie byłoby, żeby były realizowane w Tychach, jest dużo, ale chciałbym zwrócić na kilka takich najważniejszych tematów uwagę. Pierwsza sprawa to jest właśnie szeroko pojęta edukacja seksualna. Ona właśnie zapobiega przemocy i w związku z tym chciałbym poprosić wszystkich Państwa o takie wsparcie szerokie do tego, żeby jakby zrzucić taki stereotyp z piedestału, że rozmawianie o seksie czy o seksualności człowieka jest czymś złym, niewłaściwym czy szkodliwym dla młodzieży, czy dla dzieci, ponieważ fakty naukowe mówią dokładnie coś przeciwnego. To znaczy, kiedy się w umiejętny sposób prawidłowy, zgodny z zasadami współczesnej psychologii i odpowiednio dostosowany do wieku edukuje dzieci od samego dzieciństwa, od maleńkości, wtedy bardzo wielu problemów społecznych się unika. Głównie przede wszystkim unika się przemocy seksualnej, gwałtów, molestowania seksualnego. I tego właśnie ta edukacja seksualna dzieci uczy. Czyli mówienie o seksualizacji dzieci poprzez mówienie o seksie jest nieprawdziwe i nie ma żadnego uzasadnienia naukowego. Natomiast oczywiście, jeżeli ktoś chce coś zepsuć, to można najlepszą nawet ideę zepsuć po prostu złym wykonaniem. Druga sprawa to jest kwestia ściągania lekarzy do Tychów, ponieważ mamy tutaj palący problem związany z tym, że jest odpływ młodych lekarzy, czy odpływ lekarzy ze szpitali, co sugerują ordynatorzy mają często problem z zapewnieniem dyżurów. Pamiętajmy, że taki dyżur jeden na oddziale, powiedzmy tak dużym, jak oddział ginekologiczny w Tychach, wymaga tak naprawdę 60 lekarzy, czyli 60 jest dyżurów do obstawienia, ponieważ są dyżury podwójne. A tak naprawdę powinny być potrójne, jeżeli będziemy chcieli rozwijać dalej kwestię znieczuleń do kręgosłupa. W związku z czym za chwilę będziemy potrzebowali więcej lekarzy. Tych lekarzy mamy mało i mamy ich duży deficyt. W związku z czym miasta coraz bardziej będą teraz walczyć o to, żeby tworzyć atrakcyjne miejsca pracy dla lekarzy na swoich terenach i w ten sposób lekarzy będą przyciągać. Wiem to, ponieważ ja już dostaję propozycje pracy za czasem trzykrotne stawki dyżurowe tego, co dostaję, na przykład w szpitalu, w którym obecnie pracuję. Natomiast stawkami dyżurowymi oczywiście próbują nas przyciągnąć, co jest zrozumiałe, bo jeżeli nas nie przyciągną, to stracą kontrakty. I teraz chciałem zwrócić Państwa uwagę na to, że Tychy też muszą już zacząć myśleć o tym, żeby czymś lekarzy przyciągać. Z jakiegoś powodu ja mimo trzykrotnie wyższej stawki dyżurowej nie zgodziłem się na przeniesienie do innego szpitala, dlatego, że przyciągnęło mnie do tego szpitala coś innego. Ja pracuję w tej chwili w Szpitalu Klinicznym w Ligocie i tam przyciągnęła mnie przede wszystkim nowoczesność, przyciągnął mnie sprzęt, przyciągnął mnie nowoczesny sposób zarządzania tym szpitalem, nowoczesny sposób zarządzania ludźmi i to spowodowało, że ta dobra atmosfera też mnie przyciągnęła. Natomiast przyciągnął mnie tam też bardzo fakt, że tam jest znakomity sprzęt i perspektywy na jeszcze lepszy sprzęt. Dlatego po rozmowie między innymi z Panem Ordynatorem Dyrdą doszedłem do wniosku, że rzeczywiście potrzebujemy czegoś, co jak magnes zacznie przyciągać tych młodych ludzi, lekarzy, którzy zaczną się szkolić i nie będą tylko na chwilę przychodzić i uciekać, tylko będą przychodzić i zostawać na wiele, wiele lat. To jest jakby taki nasz cel, o którym już trzeba myśleć, bo za parę lat będziemy mieli potworny problem z lekarzami. Ten pomysł to jest pomysł tego robota operacyjnego, który jest bardzo kosztowny, ale który w perspektywie czasu przyniesie zyski nie tylko finansowe, ale też zyski w postaci przyciągnięcia młodej kadry do nas. Jest teraz taki moment, że miasta zaczynają walczyć o te roboty, ponieważ we wszystkich cywilizowanych krajach świata jest po kilkaset robotów.

No na przykład w Niemczech jest ponad 140 czy 150 tych robotów, w Polsce są 3. W związku z tym teraz te miasta, które będą miały pierwsze roboty operacyjne, te też będą jakby liderami w rozwijaniu tej kadry medycznej. Zarzucam tylko temat, nie będę go teraz poszerzał, bo jeszcze chciałem omówić dwa. Mianowicie kolejny temat to jest temat takich ośrodków interwencji kryzysowej. Mam taki pomysł, żeby zorganizować w Tychach taki Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla kobiet w kryzysie aborcyjnym, ponieważ jak wiemy, ustawa Trybunału Konstytucyjnego nic nie zmieniła zupełnie, to znaczy nadal cięższe są usuwane. Nie wzrosła ani o pół promila ilość dzieci urodzonych z wadami genetycznymi, typu Zespół Downa, o którą najbardziej chodziło. Dokładnie tyle samo się rodzi, co przed ustawą. To znaczy, że wszystkie te cięższe są terminowane, co do tego nie ma żadnych wątpliwości. Natomiast zwiększyła się ilość takich wad, które ciężko jest wykryć, na przykład takich przepuklin, które są bardzo ciężkimi wadami. Natomiast jakby one są późno wykrywalne i potem już trudno odmówić kobiecie czy powiedzieć kobiecie o (niewyraźne). Natomiast te wady, o które najbardziej walczył PiS, absolutnie nie zwiększyła się ich ilość, bo gdyby się zwiększyła, to znaczy, że ta ustawa była skuteczna. Efekt jest taki, ja jestem ginekologiem, więc jakby mam taki bezpośredni kontakt z tymi pacjentkami. One dzwonią do mnie, płaczą, błagają o pomoc. Jedyne, co mogę zrobić, to wysłać je za granicę, bo w Polsce nie jesteśmy w stanie udzielić pomocy. Natomiast mam pewien bardzo systemowy i systematyczny sposób i pomysł na to, jak pomóc tym kobietom poradzić sobie z tą sytuacją. I co najważniejsze, w Polsce odbywa się ponad 50 000 aborcji zdrowej ciąży, i to można by ukrócić, zamiast walczyć o te 1 000 aborcji, bo mniej więcej o tylu mówimy, z ciąż ciężko chorych. Na te 50 000 aborcji też mam pewien pomysł w postaci stworzenia takiego ośrodka, do którego kobieta by przychodziła, gdzie miałyby pomoc całodobową ginekologa, psychologa i pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie te 3 osoby jakby przedstawiłyby możliwości tej kobiecie, mówimy teraz o zdrowej ciąży, której kobieta nie chce usunąć, przedstawiłyby jej możliwości, co może, jak możemy my jako miasto pomóc na przykład jej w tym, żeby ona zmieniła tą decyzję i nie usuwała sobie tej ciąży zdrowej. Bo ja jestem przeciwnikiem aborcji zdrowej ciąży, natomiast absolutnie popieram aborcję ciąży patologicznej, gdzie jest ciężko chore dziecko, nie ma nerek, gdzie nie ma mózgu, gdzie nie ma głowy, nie ma rąk, nóg i tak dalej, i tak dalej. Oczywiście nie jako obowiązek, ale jako opcja dla kobiety. Więc tutaj zwracam uwagę na taki ośrodek i mam gotowy projekt takiego środka. Jeżeli Pani Przewodnicząca pozwoli, to też pozwolę sobie go podesać, tak, żebyśmy mogli go przemyśleć, zaopiniować ewentualnie i zastanowić się nad tym, czy w przyszłorocznym budżecie na przykład nie znaleźć pieniędzy na jakiś przynajmniej taki pilotażowy na przykład pomysł tego projektu i zobaczyć, czy to w ogóle zadziała. Być może, gdybyśmy taki projekt wprowadzili w Tychach, moglibyśmy się stać też liderem dla całej Polski, jeżeli chodzi o wprowadzanie tego typu pomocy dla kobiet. Ja jestem generalnie zwolennikiem tego, żeby kobiety uzyskiwały pomoc, a nie karę. Czyli jestem zwolennikiem tutaj otoczenia kobiety w takim kryzysie aborcyjnym pomocą, wsparciem, a nie zagrożeniem, karaniem i tak dalej. Myślę, że wszystkie kobiety, które są tutaj w tym naszym zespole komisyjnym, do tego tematu też mogłyby się odnieść. Natomiast to jest jakby temat też, który rzucam, na którym bardzo by mi zależało, żeby się zająć i mam na ten temat bardzo konkretne pomysły. Mam jeszcze kwestię taką bardzo ważną, to jest temat poronień w ogóle. Mówię tutaj o poronieniach takich spontanicznych, przypadkowych. Bardzo wiele kobiet doznaje ogromnego cierpienia w tym zakresie i żadnego wsparcia. Niestety personel medyczny nie jest przeszkolony odpowiednio do tego, żeby pomagać tym kobietom. Często słowa, które padają do kobiet, które przychodzą z poronieniem, takim że tak powiem spontanicznym, czyli takim, na które nie ma nikt żadnego wpływu, to są słowa tak zwanego wsparcia, które tak naprawdę retraumatyzuje i powoduje taką ponowną wiktyimizację tych osób, które już i tak są cierpiące bardzo, ponieważ o tych sprawach też trzeba umieć mówić. I tutaj bym chciał wnioskować o wprowadzenie takiego programu w Tychach "Ronić po ludzku", czyli takiego programu, który byłby oparty o to, że przeszkolilibyśmy personel medyczny, pielęgniarki, położne, lekarzy, ale nawet salowe czy cały personel medyczny szpitalny, który ma kontakt z takimi osobami, żeby nauczyć tych ludzi, jak rozmawiać z tymi kobietami, które cierpią z powodu poronień. Tego wsparcia po prostu nie ma. Też moglibyśmy się tutaj stać takim miastem (niewyraźne) dla udzielania pomocy w tych trudnych sytuacjach. To są takie tematy tabu, które się dzieją każdego dnia. W Polsce w tej chwili mamy około 230 000 porodów, a wszystkich ciąż w Polsce rocznie szacuje się, że jest około 600 000, czyli tak naprawdę co druga ciąża, a nawet 2/3 się ronia, tylko większość z nich oczywiście w bardzo wczesnym etapie. Ale niemal co druga kobieta doznała jakiegoś cierpienia związanego z utratą ciąży. Minęło tyle lat, tyle lat jesteśmy w Unii Europejskiej, tyle lat się mówi o tym, a my dalej nie mamy żadnego programu, który byłby w stanie tym

kobietom pomóc. Nie jest to program, który wymaga wielkich pieniędzy dla całego miasta, tylko wymaga niewielkich pieniędzy, ale do przeszkolenia całego personelu medycznego dwóch szpitali w Tychach. Więc myślę, że przeszkolenie tych ludzi już zmieniłoby dramatycznie sytuację na korzyść tyskich kobiet. Tutaj bym chciał Państwa prosić też o wsparcie w tym temacie. Na ten moment to tyle, bo nie chciałbym więcej czasu zajmować. Ale tych tematów i pomysłów jest tam jeszcze gdzieś oczywiście więcej, natomiast to są takie najważniejsze rzeczy, do których chciałbym Państwa zachęcić, zainteresować tymi tematami. I tu naprawdę bez względu na poglądy polityczne, ale tak bardziej związane z tym, że to tak po prostu humanistycznie i przyzwoicie byłoby tym ludziom pomóc w tym zakresie i nie bać się tych tematów, ponieważ strach przed tymi tematami jest jeszcze gorszy niż mówienie o nich, w jakiś tam pokątny sposób. Po prostu zacznijmy o tym mówić realnie głośno, w sposób mądry, w sposób kulturalny, w sposób nienachalny, ale jednocześnie taki mocno edukacyjny. Będę Wam wszystkim Państwu bardzo wdzięczny za wszelką pomoc w realizacji tych pomysłów. Dziękuję pięknie.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dziękuję. Ja może odniosę się, Panie Doktorze, do tego ostatniego punktu, który Pan poruszył. Ta sprawa nie jest obca naszemu miastu. My mieliśmy, jak wiem, kilka lat temu był problem wczesnego wsparcia dla rodzin, rodziców i dzieci urodzonych z wadami, dzieci chorych. Mieliśmy jeden punkt tylko w mieście, który funkcjonował. Wtedy w czasie rozmów z rodzicami właśnie padł już taki właściwie żal, że w momencie, kiedy rodzi się dziecko chore w szpitalu, nie ma natychmiast koło niego psychologa, nie ma osoby, która udziela wsparcia, która kieruje tych rodziców do odpowiedniego miejsca po wyjściu ze szpitala. Na te rzeczy głównie rodzice zwracali uwagę. Staraliśmy się tą sprawę w miarę możliwie kierować do Ośrodka Wczesnych (niewyraźne) tutaj na Niepodległości. Było też jeszcze jedno miejsce w Tychach na osiedlu Z. Ja nie wiem w tej chwili, jak to funkcjonuje. Myślę, że funkcjonuje, jeśli chodzi o to. Natomiast kwestia zatrudnienia całego wsparcia psychologicznego na oddziałach nie jest już, podejrzewam, w naszej mocy (niewyraźne) my jako Radni, co my możemy zrobić? To są jednostki zupełnie samodzielne. To jest spółka, którą można by co najwyżej poprosić, żeby tym tematem się zajęła. Ale czy my, jako my, będziemy mieli coś do powiedzenia do wejścia w ten temat? Nie wiem. Zostawiam tą sprawę wyższym czynnikom. Ale zdaję sobie z tego sprawę, że naszym wielkim ograniczeniem jest to, że my...No to jest odrębny podmiot. Spółka sama musi o tym decydować. Więc nie wiem, będziemy rozmawiać. Pan Prezydent się przysłuchuje temu wszystkiemu. Ja jestem pełną piersią za tym typem pomocy psychologicznej, która potrzebna jest nie tylko Państwu jako ginekologom, położnikom, ale niestety również nie ma tego na oddziałach internistycznych, gdzie odbywają się dramaty. Jak gdyby psychologia od zawsze była spychana ze szpitali, nie była zauważana. Także będziemy rozmawiać. Myślę, że Pan Prezydent też się może wypowie na ten temat.

Radny Maciej Jędrzejko

Jeśli wolno mi powiedzieć, to powiem tak, oczywiście tu bardzo potrzebujemy wsparcia dla kobiet i takiego systemowego związanego z zatrudnieniem psychologów. Takie wnioski już ogólnopolskie wręcz spadły i ma być wprowadzony taki pomysł, że na każdym oddziale ginekologiczno-położniczym ma być zatrudniony psycholog. To jest bardzo dobry pomysł. Tylko, że zanim to się wydarzy i zanim my będziemy mieli kadrę psychologiczną tak dużą, żeby można było znaleźć dobrego psychologa na każdy oddział, miną lata. A mówię o programie, w którym możemy w ciągu jednego roku przeszkolić nasz zespół lekarsko-położniczo-pielęgniarski formie na przykład wykładów cotygodniowych czy materiałów książkowych takich przygotowanych w tym zakresie i w krótkim czasie, bo to jest kwestia poradnika na 50 stron, który każdy myślę przeczyta mimo wszystko, szczególnie, jeżeli Rada Miasta w osobach, na przykład Komisji, która to może zaproponować, naszej, wystosuje takie pismo, że my jako Rada Miasta rekomendujemy dyrektorom szpitali wszystkich i ordynatorom oddziałów wszystkich, czy w szczególności w tym wypadku też pilotażowo może najpierw ginekologiczno-położniczych, że rekomendujemy przeszkolenie personelu w tym zakresie, bo zauważamy jako Rada Miasta taki problem. I oczywiście, że my jako, jakby nie właściciel, może nie mamy jakby tutaj bezpośredniego wpływu, tu się z Panią Przewodniczącą zgadzam, ale jednak jako ciało doradcze mamy taką moc, bym powiedział wychodzącą z tej misji, którą nam nasi obywatele dali, czyli zagłosowali na nas po to, żebyśmy te ich problemy rozwiązywali. Ten problem jest palący. To znaczy

bardzo wiele kobiet zgłasza, że jest fatalnie potraktowanych. Według badań Fundacji "Rodzić po ludzku" 54%-60% kobiet deklaruje, że doświadczyła przemocy od personelu medycznego, przemocy takiej psychicznej, czyli jakby z nieprawidłowego potraktowania, 54% kobiet wychodzących ze szpitala mówią, że były ofiarami przemocy ze strony personelu medycznego. No to jest nie do pomyślenia, to jest niemożliwe po prostu. To trzeba natychmiast ukrócić. Ja wiem, bo pracuję na tych oddziałach, że ta przemoc nie wynika z tego, że ci ludzie są przemocowi z założenia, tylko dlatego, że nie mają wiedzy, że nie mają nikogo, kto by się zajął ich edukacją. Tu naprawdę nie trzeba milionów, tylko trzeba podejrzewam paręnaście tysięcy, może parędziesiąt tysięcy złotych na to, żeby zatrudnić taki zespół edukacyjny, który po prostu wjedzie do szpitala i zrobi wykłady, które, jeżeli nasza Rada Miasta zarekomenduje ordynatorom i dyrektorom, że istnieje taka potrzeba i rekomendujemy, i prosimy w związku z tym, żeby to właśnie dyrektorzy szpitali przeprowadzili takie szkolenia wśród personelu, i możemy wskazać podmioty czy zespoły podmiotów, które tym się mogą zająć, to już jest bardzo duże działanie moim zdaniem. Tutaj nie chodzi o to, że my musimy bezpośrednio tam ich nauczać, tylko żebyśmy jako Rada Miasta wystosowali taki wniosek, że widzimy tą potrzebę, widzimy taki problem społeczny, mamy sygnały od naszego społeczeństwa, od naszych kobiet, od naszych rodzin, mężów, że to jest poważny problem, który po prostu trzeba rozwiązać. I to myślę, że będzie z korzyścią dla wszystkich.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Dobrze, dziękuję bardzo.

Zastępca Prezydenta ds. Społecznych Maciej Gramatyka

Jeśli można, to ja bardzo krótko, Pani Przewodnicząca, bo to wszystko są niezwykle ważne zagadnienia. Na ile się da, to oczywiście powinniśmy brać udział w rozwiązywaniu takich problemów. Natomiast naprawdę niezwykle istotne jest też to, co jest kompetencją samorządu, co jest kompetencją Rady Miasta, w jaki sposób Rada Miasta może cokolwiek rekomendować, a tym bardziej Komisja. Także to też nad tym trzeba się zastanawiać. Oczywiście, że w kontekście promocji i profilaktyki finansowania konferencji myślę, że tutaj nie powinno być między nami jakichś większych wątpliwości, że warto takie pieniądze przeznaczać, tym bardziej, że na przykład pieniądze alkoholowe są właśnie na to, żeby działać profilaktycznie. W związku z tym oczywiście, że na to jakieś pieniądze mogą się znaleźć. Natomiast też jest tak, że my nie będziemy w stanie tworzyć ośrodka specjalnego, tak mi się wydaje przynajmniej, o którym mówi Szanowny Doktor Maciej, dlatego, że to nie do końca jest kompetencja samorządu. Jeżeli znajdzie się fundacja albo stowarzyszenie, które przyjdzie do nas z propozycją, że coś takiego chciałoby zrobić i szuka finansowania, co więcej, takiej fundacji łatwiej jest znaleźć finansowanie w różnych miejscach, to wtedy widzę taką szansę na rozwiązanie takiego problemu. Także myślę, że tutaj między nami jest jakaś rozbieżność odnośnie tego, w jaki sposób dojść do zrealizowania takiego celu, nie w odniesieniu do tego, że problem jest, tyle tylko, że miasto wprost pewnych rzeczy nie robi, bo nie może. Edukacji seksualnej w szkołach nie możemy przeprowadzić, bo po prostu taki jest stan prawny, że to nie jest kompetencja samorządu. Jesteśmy organem prowadzącym. Oczywiście, że konferencje na temat edukacji seksualnej ze specjalistami, ze wspomnianym Lwem Starowiczem i innymi lekarzami możemy zorganizować, na którą możemy zaprosić, młodzi ludzie czy starsi, wszystko jedno, bo to temat, jak słyszę, dotyczący tak naprawdę przecież każdego. Będą chcieli wziąć udział w takim spotkaniu, no to ok, to wtedy możemy ich zapraszać i możemy stwarzać warunki. Natomiast niestety pewnych rzeczy tak na twardo systemowo organizując jakiś program, organizując ośrodek, nie będziemy w stanie zrobić, no bo pewne rzeczy wynikają z ustawy, które realizujemy. Pewne działania i pewne instytucje, które działają w mieście, możemy wzbogacić o dodatkowe zagadnienie. Bo na przykład działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej, być może to jest temat, żeby w tym ośrodku zwrócić uwagę na to, jakie są przyczyny tego, że te kobiety trafiają do Ośrodka, bo zapewne to są ofiary przemocy. I teraz pytanie, dlaczego, i być może to, o czym Pan Radny mówił, to właśnie jest też do tego, żeby w tym Ośrodku prowadzić z nimi terapię, ale też je edukować właśnie w tym zakresie, o którym była mowa. Także myślę, że te zagadnienia są ważne. Teraz tak naprawdę musielibyśmy trochę to, o czym była mowa, przymierzyć do tego, jakie my mamy możliwości, jakie mamy instytucje i co tak naprawdę już robimy, bo wiele działań jest realizowanych. My o nich tak często nie mówimy, ale wspomniany Ośrodek Interwencji Kryzysowej działa od lat, Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z chorobami psychicznymi też

działa od lat. To są oczywiście niewielkie grupy ludzi, które korzystają, ale one są zaopiekowane. I jeszcze wiele różnych instytucji, które w mieście funkcjonują. Podobnie jak i terapie dla osób z uzależnieniem alkoholowym, one też są prowadzone. Także myślę, że wiele się dzieje, wiele zapewne można unowocześnić albo też wzbogacić o dodatkowe zagadnienia, które zostały poruszone. I myślę, że to jest nasze zadanie, żeby wspólnie wypracować jakieś metody, bo na profilaktykę, na edukację pieniądze są. Łatwiej nam współpracować z organizacjami pozarządowymi w takich sytuacjach i częściowo na przykład konferencja organizowana przez Stowarzyszenie Tyskie Szpilki 1 października będzie dotyczyć tych zagadnień. Pan Doktor też będzie na tej konferencji. Łatwiej nam właśnie z organizacyjnymi robić takie rzeczy. Pan Profesor Nowosielski tam będzie też mówił, też to będzie wykład o edukacji seksualnej, tyle, że zdaje się kobiet w chorobach nowotworowych. Także pewne rzeczy się dzieją, pewne możemy jeszcze robić. Natomiast niektórych nie damy rady systemowo po prostu, bo nie takie jest nasze zadanie. Natomiast oczywiście chodzi o to, żeby tworzyć jak najlepsze warunki dla tych, którzy się znają, którzy mają wiedzę i tą wiedzą chcą się podzielić. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Komisji Urszula Paździorek - Pawlik

Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Bardzo serdecznie Państwu dziękuję za udział w Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję.

Wiele głosów

Dziękuję bardzo. Do widzenia. Dziękuję.